

NYT FRA VINGSTED HISTORISKE VÆRKSTED

OKTOBER – NOVEMBER 2009

VINGSTED MØLLE DAG **Lørdag den 10. oktober kl. 11 – 17**

Lørdag den 10. oktober inviterer Vingsted Historiske Værksted alle interesserede til en stor åbent hus og familieaktivitetsdag på Vingsted Mølle.

Med denne dag vil værkstedet sætte fokus på Vingsted Mølle som en integreret og aktiv del af Vingsted Historiske Værksted.

Hele dagen vil Vingsted Mølle være fyldt med aktiviteter både inde og ude for børn, unge og voksne i alle aldersgrupper.

Der er gratis adgang til hele dagen og alle aktiviteterne.

Madkurv kan medbringes og spises enten inde eller ude.

Program for Vingsted Mølle dagen.

Kl. 11 – 17:

Arbejdende værksteder.

Besøg smedeværkstedet, træværkstedet, pottemagerværkstedet, tekstilværkstedet og kurvemagerværkstedet.

Her vil værkstedets folk vise værkstederne frem og demonstrere forskellige håndværksteknikker.

Der vil være prøv-selv aktiviteter i alle værksteder.

Og så vil der være mulighed for en snak om de gamle håndværk og mulighederne for at bruge værkstederne på Vingsted Mølle.

Kl. 11 – 17:

Aktiviteter i haven.

I haven vil der være forskellige bålaktiviteter og gamle lege.

Prøv også "Tarzanbanen" hen over Vejle Å, hvor man på den anden side kan prøve kræfter med blandt andet bueskydning.

Kl. 11 – 17:

Café i hovedbygningen.

Her kan man købe kaffe, te, saft og kage samt dej og pølser til bålaktiviteterne.

Der er også mulighed for at medbringe sin egen madkurv og spise den indendørs.

Kl. 11 – 17:

Informationer om Vingsted Historiske Værksted.

Kom ind på kontoret i hovedbygningen og få nærmere oplysninger om Vingsted Historiske Værksted.

Her udleveres også forskellige informationsmaterialer om Vingsted Historiske Værksted og Vejle Ådal.

I Møllestuen kan du selv gå på opdagelse i værkstedets nye hjemmeside.

Kl. 12 og 14.30:

Aktiviteter på Vejle Å.

Kanosejlads på Vejle Å – fra Vingsted Mølle til Haraldskær Mølle – med vandretur tilbage til Vingsted Mølle ad Bindeballestien.

Turen tager ca. 1½ time og ledes af naturvejleder Peer Høgsberg.

Interesserede skal tilmelde sig til disse ture ved ankomsten til Vingsted Mølle, da der er begrænset deltagerantal på hver tur.

Kl. 11 – 15:

”Skattejagt” på Vingsted Mølle.

På Vingsted Mølle bor Vingsted Mølle nissen, og det har han gjort i rigtig mange år.

Men han er pludselig forsvundet, og det er vi meget kede af.

Vi vil derfor gerne have hjælp fra de besøgende til at finde ham igen.

Nærmere oplysninger om jagten på den forsvundne nisse fås ved ankomsten til Vingsted Mølle.

Kl. 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30 og 16.30:

Film om gamle håndværk.

I borgmesterstuen vises film om forskellige gamle håndværk.

Kl. 13 og 16:

Fortælling om Vingsted Mølle, Vingsted og Vejle Ådal.

I Møllestuen kan man høre fortællingen om Vingsted Mølle i fortid og nutid og se en billedfortælling om Vingsted og Vejle Ådal.

Nærmere oplysninger om Vingsted Mølle dagen.

Henvendelse kan ske til:

Vingsted Historiske Værksted,

Vingsted Mølle, Vingstedvej 58, 7182 Bredsten.

Tlf. 75 86 52 80 – e.mail: vingstedhistoriskevaerksted@vejle.dk

Hjemmeside: www.vhvvejle.dk

SPOTLIGHT FESTIVAL MED JERNALDERMARKED I VEJLE

Fredag den 18. og lørdag den 19. september blev et par meget specielle dage for de fleste medarbejdere på Vingsted Historiske Værksted.

Her flyttede vi nemlig en del af aktiviteterne fra Jernaldermiljøet ind til Rådhusstorvet i Vejle, hvor vi etablerede en "alternativ" jernaldermarkedsplads.

Anledningen var Vejle Kommunes festival for børn og unge – SPOTLIGHT – som under temaet GADELIV i uge 38 kulminerede med forskellige arrangementer i Børkop, Egtved, Jelling, Give og Vejle.

Vingsted Historiske Værkstedets bidrag til festivalen og temaet var altså en "alternativ" jernaldermarkedsplads.

Det alternative bestod i, at man overhovedet ikke kunne købe eller sælge noget.

Derimod kunne man fremstille noget – og det meste af det, man fremstillede, kunne man tage med sig hjem.

Og der var rigtig mange ting at kaste sig over, for vi havde etableret seks forskellige aktivitetsområder med mange forskellige håndværksaktiviteter grupperet i og omkring specialfremstillede markedstelte og med et stort ildsted midt på torvet til madlavningsaktiviteter.

Selve rammen var jo givet – Rådhusstorvet i Vejle.

Men det kom unægtelig til at se noget anderledes – og mere festligt ud – da der blev lagt flis ud på hele pladsen, og vi fik stillet 5 nye markedstelte op.

Disse telte, som kan slås op på den ene langside, dannede en meget fin ramme om de forskellige håndværksaktiviteter.

Et stort cirkulært, transportabelt jernbålsted midt på pladsen var ligeledes en meget fin og tiltrækkende ramme om forskellige madlavningsaktiviteter.

Til at fylde rammen ud havde vi – ud over 12 af værkstedets medarbejdere – indgået samarbejde med en gruppe pædagogstuderende fra UCL / Jelling Seminarium.

En gruppe på 18 studerende indgik de sidste uger i forberedelserne til jernaldermarkedet, og de medvirkede allesammen dels i forbindelse med værkstedets aktiviteter dels med aktiviteter, de selv gerne ville stå for og afprøve.

Så manglede der "bare" én vigtig ting – en masse besøgende.

Det kom der heldigvis – endda rigtig mange.

Fredag formiddag myldrede det med liv af børn fra daginstitutioner og skoler, som var inde for at opleve de forskellige Spotlight-arrangementer.

Efter en lille "pause" midt på dagen begyndte der igen at komme mange børn og voksne på gaden fredag eftermiddag, og så blev markedspladsen fyldt med liv igen.

Lørdag var markedspladsen igen åben – denne dag fra kl. 11 til kl. 17.

Vi havde måske frygtet, at lørdagen kunne blive et antiklimaks i forhold til fredagen – men det blev den heldigvis slet ikke.

For der var rigtig mange familier, som på deres tur til Vejle denne dag tog sig god tid til at besøge markedspladsen og deltage i aktiviteterne.

Trætte – men også glade og lidt stolte – kunne vi lørdag aften pakke telte, værktøj, redskaber, borde, bænke og skamler, figurer, skind og meget meget mere sammen og køre det hele tilbage til det sted, hvor tingene jo rettelig hører hjemme – Jernaldermiljøet.

Det var en meget speciel oplevelse at sætte tingene på plads i de forskellige huse kun 1½ time efter, at det havde myldret med liv omkring dem inde på Rådhusstorvet i Vejle.

Diametrale modsætninger med gadelivet i Vejle og de fredelige omgivelser i Jernaldermiljøet.

”SMEDEKLUBBEN” PÅ VINGSTED MØLLE

november 2009 – februar 2010

Åbne værksteder i smedehåndværk er døbt om til ”smedeklubben” – men formen og indholdet er ikke ændret.

Alle interesserede kan deltage i ”smedeklubbens” værkstedsaftener i løbet af vinteren.

På smedeværkstedet vil Hans Rasmussen sætte deltagerne i gang med forskellige smedeteknikker.

Der er plads til både øvede og uøvede.

Forudsætningen for at deltage er blot, at du er interesseret i håndværket, og at hænderne er skruet nogenlunde rigtigt på.

Nybegyndere vil få al den hjælp, de har brug for, og råd om, hvad der er mest formålstjenligt at begynde med.

De mere øvede kan bedre arbejde på egen hånd.

Der er 5 esser i smedeværkstedet, hvilket betyder, at der kun kan smedes mindre genstande. Som eksempler kan nævnes knive, lysestager, bæltespænder.

Værkstedet råder over mange smedede genstande, tegninger og litteratur, som kan bruges til inspiration ved arbejdet.

Smedeklubbens værkstedsaftener finder sted på følgende onsdage fra kl. 19 til kl. 22:

- 4., 11., 18. og 25. november 2009.
- 2., 9. og 16. december 2009.
- 6., 13., 20. og 27. januar 2010.
- 3., 10. og 24. februar 2010.

Prisen for deltagelse i smedeklubbens aftener i 2009-2010 er 700 kr.

Tilmelding skal ske senest 25. oktober til:

- Jan Ipsen, Vingsted Historiske Værksted, Vingsted Mølle, Vingstedvej 58, 7182 Bredsten. Tlf. 75 86 52 80 om dagen – 75 87 25 76 om aftenen. E-mail: jagip@vejle.dk

ARBEJDSSEMINAR FOR HISTORISKE VÆRKSTEDER 29. – 30. oktober

Fra torsdag den 29. til fredag den 30. oktober danner Vingsted Mølle rammen om et seminar for historiske værksteder i Danmark.

Temaet for seminaret er de historiske værksteder og fremtidens udfordringer. Formålet med seminaret er:

- At klarlægge de historiske værksteders nuværende situation efter gennemførelse af kommunalreformen og som følge af samfundsudviklingen.
- At pejle sig ind på de historiske værksteders fremtidige udfordringer.
- At finde ud af, hvorledes samarbejdet mellem de historiske værksteder og andre kan udvikles i årene fremover.

41 deltagere fra 32 forskellige historiske værksteder vil mødes her i Vingsted for at arbejde med temaet.

Vi vil tage udgangspunkt dels i de historiske værksteders fælles historie dels i den situation, som forskellige typer af historiske værksteder befinder sig i her og nu.

Der vil være indlæg og diskussioner med fagfolk fra museumsverdenen, turistverdenen (oplevelsesøkonomien) og undervisningsverdenen.

Og så vil der blive arbejdet med forskellige problemstillinger, som deltagerne er med til formulere inden og under seminaret.

Vi ønsker, at seminaret kan medvirke til at styrke og videreudvikle samarbejdet mellem de historiske værksteder.

Vi håber samtidig, at seminaret kan give de enkelte værksteder ideer til og mod på at klare nogle af fremtidens udfordringer.

VÆRKSTEDETS LAV – DE FRIVILLIGE ARBEJDSGRUPPER

Arbejdsdage for de frivillige arbejdsgrupper i oktober – november:

- Lørdag den 10. oktober – Vingsted Mølle dagen – træder i stedet for arbejdsdagen i oktober.
- Lørdag den 14. november – fælles arbejdsdag fra kl. 9.30 med middagssamling kl. 12.30.
Ved middagssamlingen drøftes ideer og ønsker til familieaktivitetsdagen den 5. december, og der nedsættes en planlægningsgruppe til denne dag.
Ved denne lejlighed håber vi også at kunne fremlægge en aktivitetsudviklingsplan for Vingsted Mølle til drøftelse i de frivillige arbejdsgrupper.

Årets slagtning nærmer sig og dermed også muligheden for medarbejdere og frivillige til at bestille og købe lamme- og oksekød.

Alle vores dyr bliver lige som sidste år sendt til slagtning på Egtved Slagtehus. Det sker den 9. og 10. november.

Lammekød skal afhentes på Vingsted Mølle fredag den 13. november.
Oksekød skal afhentes på Vingsted Mølle fredag den 20. november.

Prisen for både lamme-, ko- og kalvekød er 45 kr. pr. kg.

Interesserede bedes henvende sig til værkstedets landmand, Jacob Grosen, på telefon 75 86 52 80 (værkstedet, om dagen) eller 75 55 12 14 / 22 36 99 45 (privat).

KOMPETENCEUDVIKLING FOR VÆRKSTEDETS MEDARBEJDERE

I løbet af vinteren 2009 – 2010 gennemfører værkstedet et kompetenceudviklingsprojekt for værkstedets undervisnings- og formidlingsmedarbejdere.

Det handler om udvikling af historiske og praktisk faglige kompetencer.

Projektet er opdelt i 4 områder:

1. Historisk baggrundsviden / viden om jernaldersamfundet.
2. Undervisningsmaterialer og undervisningsforløb.
3. Studiegrupper.
4. Studietur.

Hovedindholdet af de 4 områder vil være følgende:

1. Historisk baggrundsviden / viden om Jernaldersamfundet.

- Livet i Jernalderen med udgangspunkt i de arkæologiske fund fra:
Overbygård (kontakt til Jørgen Lund / Moesgård).
Hodde (kontakt til Nationalmuseet i forbindelse med studieturen).
Vorbasse (kontakt til Vejle Museum).
Stepping (kontakt til Per Ethelberg / Haderslev Museum).

2. Undervisningsmaterialer og undervisningsforløb.

- Gennemgang og drøftelse af undervisningsmaterialer:
Værkstedets jernalderkasser.
Værkstedets undervisningsmappe.
Faglitteratur.
Film, computerspil mm.

3. Studiegrupper.

- Historisk og praktisk fagligt arbejde i mindre grupper med følgende håndværk:
Tekstilhåndværk.
Pottemagerhåndværk.
Træhåndværk.
Smedehåndværk.
- Fælles præsentation af og workshops med studiegruppernes håndværk

4. Studietur.

- Fælles studietur sammen med de frivillige arbejdsgrupper:
Nationalmuseet (den nye oldtidsudstilling).
Lejre Forsøgscenter (forskning, rekonstruktion, formidling).
- Tidsrum:
2 dage i foråret 2010.
Tidspunktet afhænger af, hvornår Lejre Forsøgscenter åbner.

